

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: عثمان حیدری
۰۸ فبروری ۲۰۲۲

نشریه امریکائی: جنگ یمن ارتباطی به ایران ندارد، انصارالله حق پاسخگویی دارد

تحلیلگر سابق مسائل خاورمیانه در سازمان اطلاعات امریکا (سیا) به نام «پل پیلار*» اخیراً در مقاله‌ای که در نشریه نشنال اینترست منتشر شده اعلام کرد که روایت‌هایی که از جنگ یمن در کشورهای غربی غالب است صحت نداشته و ناکامی عربستان در برپایی حکومتی همسو با خود در یمن، عامل آغاز کننده این جنگ بوده است.

پیلار افزود: «جنگ یمن داخلی بود و دخالت‌های نظامی عربستان سعودی در این کشور این جنگ داخلی را به یک بستری برای دخالت‌های خارجی در یمن تبدیل کرد و این ارتباطی به ایران و یا محورهای دیگر در منطقه ندارد.» این تحلیلگر ارشد سابق سازمان سیا حملات هوایی را که عربستان علیه یمن آغاز کرد، علت افزایش تنش و بحران در این کشور و نابودی آن با بالا رفتن شمار قربانیان معرفی کرد و گفت که یمن برای عربستان مانند یک هدف نظامی بوده که به گفته دیده‌بان حقوق بشر برای رسیدن به این هدف با حمله به غیرنظامیان به صراحت قوانین جنگ را نقض می‌کند.

وی با اشاره به حمایت‌های ریاض در دهه شصت قرن بیست از حکومت پادشاهی در یمن گفت که سعودی‌ها پیش از این نیز به مسائل داخلی یمن ورود کرده و در آن دخالت کرده بودند. در واقع از همان دهه شصت است که سعودی‌ها مانع از ایجاد هرگونه حکومت مستقل و غیر همسو با ریاض می‌شوند.

پیلار اضافه کرد: «این که عملیات‌های انتقام‌جویانه‌ای در برابر حملات عربستان و دیگر همراهانش از سوی یمن انجام شود، کاملاً طبیعی بوده و روشن است که جنبش انصارالله تمام توان خود را برای استفاده از راکتها و پهپادها علیه ریاض و همچنین ابوظبی به کار خواهد گرفت، زیرا امارات خلاف گفته‌هایش مبنی بر خروج از ائتلاف علیه یمن، هنوز در این کشور حضور نظامی دارد.»

وی افزود: «شمار قربانیان و ویرانی که حملات ائتلاف سعودی در یمن ایجاد کرده در برابر حملات ارتش و کمیته‌های مردمی یمن بسیار بیشتر بوده اما سعودی‌ها با استفاده سیاسی از رسانه‌ها، بر حملات جنبش انصارالله تمرکز کرده تا حملات ائتلاف سعودی کمرنگ جلوه داده شود.»

او در پایان گفت که ضدیت عربستان با ایران باعث «اشرار» خوانده شدن انصارالله و «افراد نیک» شمرده شدن ائتلاف سعودی در غرب شده است.

در اینجا متن کمی کوتاه شده این مقاله را مشاهده می کنید.

توصیف نادرست جنگ در یمن

جنگ در یمن نمونه ای برجسته از یک درگیری منطقه‌ای است که از طریق پنجره رنگ آمیزی شده ای ارائه می شود که به ضرر درک و حل و فصل خود مناقشه است. یمن اغلب به عنوان جبهه ای در یک کارزار تهاجمی از سوی یک محور تحت رهبری ایران برای گسترش نفوذ در سراسر خاورمیانه مورد بحث قرار می گیرد، مفسران غربی سعی می کنند اینگونه نشان دهند که عربستان سعودی در حال مقاومت در برابر این تهاجم نظامی ایران در منطقه است. این خدمت مفسران غربی فقط در این جهت صورت می‌گیرد که عربستان سعودی به عنوان یک متحد قابل اتکاء برای ایالات متحده و اسرائیل در منطقه مطرح می باشد اما این تفسیر ربطی به واقعیت جنگ در یمن ندارد. این نگاه نادرست به جنگ تنها باعث طولانی شدن رنج مردم یمن می شود و در عین حال هیچ کاری هم برای کاهش تنشج در سایر نقاط منطقه انجام نمی دهد.

ریشه های محلی

ریشه‌های جنگ کنونی یمن محلی و منطقه‌ای است و ربطی به محورها یا رویارویی‌های گسترده‌تر در خاورمیانه ندارد. جنبش حوثی‌ها که یکی از طرف‌های جنگ را تشکیل می‌دهند، از منافع زیدی‌های شمال یمن که مذهبشان شاخه‌ای از تشیع است – متمایز از شیعه دوازده امامی که در ایران یافت می‌شود – و حدود ۳۵ درصد از جمعیت یمن

را تشکیل می‌دهند، دفاع می‌کند. زیدی‌ها در منطقه تحت نفوذ خود از قدرت زیادی برخوردار بودند. یکی از امامان زیدی پادشاه یمن شمالی بود تا این که سلطنت با جنگ داخلی پایان یافت.

در سال‌های بعد، زیدی‌ها زیر سلطه و حاکمیت رژیم‌های سنی قرار گرفتند. آن‌ها احساس می‌کردند که دین و اعتقادات مذهبی‌شان هم از سوی واعظان سلفی که از سوی دولت یمن حمایت مالی می‌شوند و به منطقه شان از یمن نقل مکان کرده‌اند و هم از سوی مذهب مشابهی که در آن سوی مرز از عربستان سعودی تحت سلطه و هابی‌ها به آن منطقه نفوذ کرده است، تهدید می‌شود.

نارضایتی‌های اقتصادی در مورد یارانه‌های غذایی و کمک‌های ناچیز برای توسعه مناطق زیدی‌نشین به اصطکاک‌های مذهبی و فرهنگی، اضافه شد – مسائلی که جرقه شورش را زد که به جنگ فعلی تبدیل شد.

نقش علی عبدالله صالح نشان می‌دهد که این جنگ تا چه اندازه موضوع مانورهای محلی و شخصی بوده است – و نه رویارویی‌های بزرگتر که نمی‌بایستی یک قدرت خارجی مانند ایالات متحده خود را در آن درگیر می‌کرد.

علی عبدالله صالح که بیش از سه دهه رئیس جمهور یمن شمالی و سپس یمن متحد بود و اغلب به عنوان آدم و اشنگتن در تاریخ از او اسم برده می‌شود. پس از ماه‌ها تظاهرات گسترده علیه رژیم فاسد او در دوران اوج ماجراهای بهار عربی، در سال ۲۰۱۱ مجبور به خروج از قدرت شد و معاونش عبدربه منصور الهادی جایگزین او شد. صالح بر بسیاری از سیاست‌هایی که زیدی‌ها را آزار می‌داد، مهر تأیید می‌زد، اما پس از شروع حمله حوثی‌ها، با آنها متحد شد. واحدهای نظامی سازماندهی شده توسط خانواده صالح، تصرف شهر صنعا پایتخت حوثی‌ها را تسهیل کردند. چند سال بعد در سال ۲۰۱۷ در اقدامی که آشکارا توسط امارات و با مشورت سعودی‌ها ترتیب داده شد، صالح اعلام کرد که اتحاد خود با حوثی‌ها را زیر پا می‌گذارد. بلافاصله پس از اعلام این تصمیم هنگامی که تلاش کرد به قلمرو تحت سلطه عربستان فرار کند، کشته شد.

مداخله عربستان و واکنش

آنچه که جنگ داخلی را به یک جنگ با دخالت خارجی تبدیل کرد، مداخله گسترده عربستان سعودی بود که در سال ۲۰۱۵ آغاز شد. این اولین باری نبود که سعودی‌ها در جنگ یمن مداخله کردند. در یک جنگ داخلی در دهه ۱۹۶۰ که توسط شورش جمهوری خواهان علیه آن پادشاه زیدی آغاز شد، در آن زمان عربستان سعودی در راستای کمک به زیدی‌ها طرف «سلطنت طلبان» را گرفت، در حالی که مصر تحت رهبری جمال عبدالناصر از جمهوری خواهان حمایت کرد. مشخصاً سعودی‌ها در آن زمان تا حدودی از این انگیزه برخوردار بودند که لزوماً برای حفظ پادشاهی در یمن وارد این مشکل نشوند، اما یک انگیزه مانع این کار می‌شد، مخالفت آنها با هر رژیمی در این گوشه از شبه جزیره عربستان که دارای یک خط مستقل باشد و با ریاض دست اتحاد ندهد آنها را بر آن داشت طرف سلطنت طلبان را بگیرند.

جنگ هوایی طولانی که عربستان سعودی از سال ۲۰۱۵ آغاز کرد و همچنان ادامه دارد، بزرگترین گام تشدید کننده در درگیری و بزرگترین عامل تلفات و ویرانی بوده است که منجر به فاجعه انسانی در یمن شده است. برای مثال سعودی‌ها حتی کل یک استان را به عنوان یک هدف نظامی اعلام کرده اند، که همانطور که سازمان دیده بان حقوق بشر اشاره می‌کند، این کار نقض آشکار قوانین جنگ در هدف قرار دادن بی رویه ساکنان غیرنظامی است.

به اساس گزارش ملل متحد، تا پایان سال ۲۰۲۱ تعداد مرگ و میرهای یمنی مرتبط با جنگ به ۳۷۷۰۰۰ نفر رسیده است. سازمان پناهندگان ملل متحد تخمین می‌زند که بیش از ۴ میلیون یمنی در داخل کشور آواره شده اند.

طبیعی است وقتی حوثی ها در مناطق خود دائماً مورد حمله هوایی و بمباران های جنایتکارانه عربستان قرار می گیرند چاره ای به جز دفاع مسلحانه از خود ندارند. بنابراین، حوثی ها سعی کرده اند از توانائی هائی که در اختیار دارند، برای انجام این کار علیه عربستان سعودی و متحدش، امارات متحده عربی – که علی رغم عقب نشینی راکت های دور برد و هواپیماهای بدون سرنشین یا پهپاد ها علیه اهدافی در امارات و عربستان سعودی آغاز شد.

خسارات و تلفات ناشی از حملات تلافی جویانه حوثی ها در مقایسه با مرگ و ویرانی که حملات عربستان و امارات به یمن وارد کرده مسخره است. برای مثال، یک حمله آشکار پهپاد حوثی در ابوظبی در اوایل ماه جاری، چندین تانکر سوخت را منهدم کرد و سه نفر را کشت.

با این حال، پوشش مطبوعاتی و بحث در مورد سیاست ها بیشتر بر حملات حوثی ها متمرکز است تا تخریب بسیار بزرگتر در جهت مخالف. احتمالاً یک دلیل این است که آنچه در یک فرودگاه یا تأسیسات نفتی در عربستان سعودی یا امارات اتفاق می افتد، بیش از هر قتل عام در استان های دور افتاده در شمال یمن برای چشمان غربی قابل مشاهده است. دلیل دیگر، چارچوب مفهومی است که بر اساس آن حوثی ها به عنوان آدم های بد در نبردی در سطح منطقه علیه افراد خوب در نظر گرفته می شوند – تابلویی خیالی که حول وسواس معمول در مورد ایران ساخته شده است.

ایران در واقع به حوثی ها کمک های مادی کرده است. انگیزه اصلی ایران (علاوه بر احتمالاً برخی همدردی با شیعیان محاصره شده) این است که تا زمانی که سعودی ها بر مداخله قاطع در یمن اصرار دارند، عربستان رقیب منطقه ئی را به خاطر تجاوز به یمن به خاک و خون بکشد – ایران البته همیشه بر تشنج زدائی عمیق تری بین تهران و ریاض وجود اصرار داشته و از آن استقبال می کند .

حوثی ها و ایران

یک عینک بدبینانه تقریباً هر کاری که حوثی ها انجام می دهند را زیر سر ایران می بیند. چنین دیدگاهی ماهیت جنگ یمن و آنچه حوثی ها به تنهایی طی چندین سال به دست آورده اند را نادیده می گیرد. در ضمن حملات غیر انسانی عربستان و امارات را هم کم اهمیت جلوه می دهد و در مورد استفاده حوثی ها از پهپادها راکت های دوربرد هم بزرگنمایی می کنند. البته حوثی ها در پاسخ به این حمله ها از هر وسیله ای که در اختیارشان باشد، استفاده می کنند، چه منشأ برخی از آن ها در ایران باشد یا نباشد.

احتمالاً بزرگترین گامی که حوثی ها در این جنگ برداشته اند – تصرف شهر صنعا – پایتخت بود که اتفاقاً این موفقیت خلاف توصیه ایران بود .

ارتباط ایران و حوثی ها در امریکا منجر به سوءاستفاده سیاسی بخشی از سیاستمداران شده است. فشار بر حوثی ها مهمترین پاسخی است که ایالات متحده روی آن استوار است. به عنوان مثال، برخی از سناتورهای جمهوریخواه و همچنین برخی دیگر استدلال می کنند که حوثی ها باید در فهرست سازمان های تروریستی خارجی ایالات متحده قرار گیرند. چنین اقدامی – علاوه بر این که یک سوء استفاده دیگر از این فهرست است – هیچ نتیجه ای در یمن نخواهد داشت جز این که رساندن کمک های بشردوستانه به مناطقی را که شدیداً به آن نیاز دارند دشوارتر می کند .

حوثی ها گرفتار مبارزه بر سر نظم سیاسی در یمن هستند و هیچ علاقه ای به تروریسم بین المللی ندارند، حداقل تا زمانی که مداخلات خارجی آنها را مجبور به واکنش اینچنینی نکند. و اگر قرار است حملات تلافی جویانه به دیگر کشورها به عنوان تروریسم بین المللی تعبیر شود، ایالات متحده بهتر است توجه داشته باشد که چگونه چنین تفسیری می تواند گریبان خودش را نیز بگیرد.

حل مشکل

با توجه به این که ماهیت و منشأ بیشتر خشونت‌ها و رنج‌هایی که در این جنگ غم‌انگیز به وجود آمده عربستان سعودی است رئیس‌جمهور امریکا بایدن باید حمایت خود را از حملات هوایی عربستان قطع کند قبلاً امریکا در این مورد از خود حساسیت بیشتری نشان می‌داد اما با سرکار آمدن دونالد ترامپ این سیاست تغییر کرد در گذشته امریکا اعلام می‌کرد که تنها تجهیزات دفاعی در اختیار عربستان قرار می‌دهد این سیاست نیز با آمدن دولت به دونالد ترامپ تغییر کرد و فروش سلاح‌های کشنده به شکل گسترده به عربستان سعودی دولت بایدن اعلام کرد که این سیاست‌های دولت ترامپ را تغییر می‌دهد و حتی به سوختگیری‌های هوایی برای حمایت از پرواز هواپیماهای جنگنده عربستان سعودی پایان داد. اما در عین حال اعلام کرد که به سوختگیری هواپیماهای عربستان سعودی در عملیات لجستیکی کمک می‌کند.

با این حال، علی‌رغم این ادعاها پیمانکاران تجاری امریکایی به ارائه تعمیر و نگهداری و سایر پشتیبانی‌های غیرمستقیم که به حفظ قابلیت‌های نیروی هوایی عربستان سعودی، از جمله موارد استفاده شده در حمله به یمن کمک می‌کند، ادامه می‌دهند. علاوه بر این، حتی فروش آنچه سلاح‌های «دفاعی» نام گرفته نیز در محاسبات کلی ریاض در جنگ افروزی نقش دارند. در اختیار داشتن این سلاح‌ها منجر به این پدیده شده است که عربستان سعودی عملاً از حملات حوثی‌های یمنی ترسی به خود راه نمی‌دهد....

حوثیه‌های یمن مدتهاست که یک دولت واقعی را در بخش اعظمی از این کشور تشکیل داده‌اند و نزدیک به نیمی از جمعیت این کشور را تحت پوشش خود قرار دادند حوثی‌ها قرار نیست دوباره به بیابان سعه بازگردند، با وجود آن که آنها حتی چنین پیشنهادی را نیز مطرح کرده بودند ولی از طرف عربستان رد شد.

*- پل بیلاز یک افسر بازنشسته سازمان اطلاعات و امنیت ملی برای خاور نزدیک و جنوب آسیا می‌باشد که سالهای طولانی در این منطقه به تحقیق و بررسی و فعالیت‌های جاسوسی و نظامی پرداخته است و از اعضای برجسته سابق سازمان سیا ایالات متحده امریکا است.